

fuge with, to resort to, उमा-
मुखं प्रतिपद्य लोला हिसंभयां प्रो-
तिमत्राप लक्ष्मीः K. S. i. 43;
4 to recover, to reobtain; 5
to become aware of, to per-
ceive; 6 to know, to under-
stand, to be acquainted with;
7 to affirm, to admit, to
acknowledge, प्रमदाः प्रतिवर्त्येगा
इति प्रतिपन्नं हि विचेतनेरादि K.
S. iv. 33; 8 to consider, to
regard, to deem, तद्धनुर्ग्रेहणमेव
राघवः प्रत्यपयत्-समर्थमुत्तरम् R.
xi. 79; 9 to perform, to
practise, to observe, e. g.
स्वधर्मं प्रतिपद्यस्व; 10 to un-
dertake, e. g. निर्वाहः प्रतिपन्न-
वस्तुषु सतामेतद्धि गोत्रवत्तम् Mud.
ii., कार्यं त्वया नः प्रतिपन्नकल्पम्
K. S. iii. 14; 11 to do any-
thing to any one (with a
loc. or gen.) e. g. स कालयव-
नभापि किं कृष्णे प्रत्यपयत्, or न
युक्तं भवताऽस्मासु प्रतिपनुमतां प्रत-
म्. वि-1 to fall into a bad
state, to fall into misfortune,
विपन्नानामापदुद्धरणक्षमः Hit. i.,
2 to be disabled; 3 to
perish, to die. सम्-1 to be
accomplished, to succeed, to
be prosperous, संप्रत्ययते ते मन-
सः प्रसादः R. xiv. 76, K. S.
ii. 54; 2 to amount to, to
be completed (as a number);
3 to become, संपदे भ्रमसलिलो-
द्भ्रमो विभ्रमा Kir. vii. 5, Megh.
i. 11, 23; 4 to come together,
to meet with, to unite, to be
possessed of (with an inst.)
अशोक यदि सप एव कुसुमैर्न संप-
न्त्यसे Mal. iii.; 5 to attain
to, to obtain, to acquire; 6
to bring about, to tend to
(with a dat.) e. g. साधोः शि-
क्षा गुणाय संपद्यते. समा- 1 to
take place; 2 to attain to.

Caus. (पादयति-ते.) WITH
आ-1 to bring to the state
of, to lead to, to reduce to,
R. v. 5; 2 to bring to sub-

jection; 3 to bring on, to
produce, to cause. उद्-1 to
produce, to create; 2 to be-
get. उप-1 to lead to; 2 to of-
fer, to present R. xv. 18,
xvi. 32; 3 to accomplish,
to achieve, देवकार्यमुपपादयि-
ष्यतः R. xi. 91; 4 to justify,
to make conformable to, to
give reasons for. निस्-1 to
produce, to manufacture, to
prepare, e. g. त्वं तावदेकं पदं
नित्यमेव निस्पादयसि. प्रति- 1 to
give, to present, to bestow
on, M. xi. 4; 2 to substan-
tiate by proof, to establish,
to prove, e. g. तदेव प्रतिपादयति;
3 to consider, to regard as,
to declare to be, व्या- to kill.
सम्-1 to accomplish, to
bring about, to effect, संपाय
पाणिग्रहणं स राजा R. vii. 29; 2
to make ready, to prepare,
to manufacture; 3 to ob-
tain, to attain, to acquire; 4
to strike a bargain.

पङ् m. (This word has no
forms for the first five cases;
according to some authori-
ties it is not a separate word
but a mere substitute for
पाद) 1 A foot; 2 a quarter,
a fourth part. **Comp.** —
काशिन् **m.** a footman. पङ्ग,
पङ्ग, पङ्गय **m.** a foot-soldier.
पङ्गति, पङ्गती **f.** 1 a way, a
road (*lit.* and *fig.*), R. vi.
55, xi. 87, iii. 46; 2 a
line, a row; 3 a model, R.
xv. 33; 4 a word at the
end of compounds denoting
caste or occupation, (e. g.
गुप्त, दास, &c.). पङ्गि **n.** cold-
ness of the feet.

पङ् m. n. 1 A foot, Megh. i.
13; (पङ् कृ 1 to set foot on,
ज्ञाने करिष्यसि पदं पुनराश्रमेऽस्मिन्
Sak. iv.; 2 to take pos-
session of, to occupy,
e. g. कृतं वपुषि यौवनेन

पदम् Kad., ज्ञानैः ज्ञानैः व्या-
भिक्रया कृतं पदम् K. S. v. 21.
पदं धा or आधा or निधा 'to set
foot on, to step into, to gain
a footing', जनपदे न गदः पद-
मादधौ R. ix. 4, पदं हि सर्वत्र
गुणैर्निधीयते 'merit commands
respect.' iii. 62. मूर्ध्नि पदं कृ
'to plant one's foot on the
head, to humble.' गले पदं कृ
to put one's foot on the
neck, to defy.'); 2 a ray of
light. II n. 1 Step, pace,
stride, e. g. गत्वा जवात् विच-
तुराणि पदानि सीता; (the earth,
the sky and the lower world
are considered to be the three
strides of Vishnu in his
fifth incarnation; hence the
following:—अथात्मनः शब्दगुणं
गुणज्ञः पदं विमानेन विगाहमानः
R. xiii. 1, पितुः पदं मध्यममु-
त्पत्तं ती Vikr. i.); (पदे पदे 'at
every step.' पदात्पदं गम् or
चल 'to move a step from
any position'); 2 a foot-
print, a foot-mark, द्वारेऽस्य
पाङ्गसिक्ते पदपाङ्गिर्दृश्यतेऽभिनवा
Sak. iii.; 3 object, abode,
receptacle, के वा न स्युः परि-
भवपदे निष्फलारंभयन्ताः Megh.
i. 54, Kir. ii. 14, 30; 4 a
trace, a mark, a vestige,
a footing, Megh. i. 35,
R. viii. 91; 5 subject,
thing, matter, सतां हि संदेह-
पदेषु वस्तुषु Sak. i., व्यवहार-
पदं हि तत् Yaj. ii. 5; 6 cause,
occasion, वस्तुत्वेककमपीह बाञ्छि-
तफलप्राप्तेः पदम् Rat. i.; 7
position, station, rank, office,
dignity, भगवत्या प्राञ्छिकपद-
मध्यासितव्यम् Mal. i., यत्त्येवं
गृहिणीपदं युवतयः Sak. iv., R.
ii. 50; 8 a line of a stanza:
9 an inflected word, (सुप्ति.
इतं पदम् Pan.); 10 a business,
an affair; 11 a pretext;
12 separation of the several
words of a Vedic text; 13